

SĂPTĂMÂNA PĂCII
13 - 20 ianuarie 2019

Obiectivul săptămânii: rugăciune pentru pace, unită cu reflecția asupra faptului că toți suntem responsabili ai vieții „cetății”, ai binelui comun și trebuie să devenim artizani ai păcii.

Papa Francisc a propus pentru Ziua Mondială a Păcii din acest an următoarea temă: **Politica bună este în slujba păcii.**

Iată câteva teme atinse de Sfântul Părinte în **Mesajul pentru celebrarea celei de-a 52-a Zile Mondiale a Păcii:**

„Fiecare reînnoire a funcțiilor electivă, fiecare expirare electorală, fiecare etapă a vieții publice constituie o ocazie pentru a ne întoarce la izvorul și la referințele care inspiră dreptatea și dreptul. Suntem siguri de asta: politica bună este în slujba păcii; ea respectă și promovează drepturile umane fundamentale, care sunt la fel obligații reciproce, pentru ca între generațiile prezente și cele viitoare să se țese o legătură de încredere și de recunoștință.”

„Este clar pentru toți că viciile vieții politice elimină credibilitatea sistemelor în care ea se desfășoară, precum și a autorității, a deciziilor și a acțiunii persoanelor care se dedică ei. Aceste vicii, care slăbesc idealul unei democrații autentice, sunt rușinea vieții publice și pun în pericol pacea socială: corupția – în multiplele sale forme de apropiere necuvenită a bunurilor publice sau de instrumentalizare a persoanelor –, negarea dreptului, nerespectarea regulilor comunitare, îmbogățirea ilegală, justificare puterii prin forță sau cu pretextul arbitrat al aceluși «motiv de stat», tendința de a se perpetua în putere, xenofobia și rasismul, refuzul de a avea grijă de Pământ, exploatarea nelimitată a resurselor naturale în vederea profitului imediat, disprețuirea celor care au fost constrânși la exil.”

„Astăzi mai mult ca oricând, societățile noastre au nevoie de «artizani ai păcii» care să poată fi mesageri și martori autentici ai lui Dumnezeu Tatăl care vrea binele și fericirea familiei umane.”

Propuneri de activități

1. Discuții pe marginea *Mesajului Sfântului Părinte Francisc pentru celebrarea celei de-a 52-a Zile Mondiale a Păcii*. Pot fi de ajutor următoarele întrebări:

- Cum privim politica?
- Cum putem influența în bine politica?
- Care sunt viciile politicii?
- Care sunt virtuțile umane care stau la baza unei acțiuni politice bune?
- Care sunt cele trei dimensiuni ale păcii interioare și comunitare?

2. Se pot căuta diferite citate despre pace care să fie încredințate participanților.

3. Se poate cere fiecărui participant să continue formularea *Pentru mine pacea înseamnă...*

4. Pot fi celebrate momente de rugăciune pentru pace în lume și proclamate intenții pentru pace la *Rugăciunea credincioșilor* de la Liturghiile din această săptămână.

5. Poate fi recitată împreună următoarea rugăciune:

„Doamne Dumnezeule al păcii, ascultă implorarea noastră!

Am încercat de atâtea ori și timp de atâția ani să rezolvăm conflictele noastre cu forțele noastre și chiar cu armele noastre; atâtea momente de ostilitate și de întuneric; atâta sânge vărsat; atâtea vieți frânte; atâtea speranțe îngropate... Însă eforturile noastre au fost zadarnice. Acum, Doamne, ajută-ne Tu! Dă-ne Tu pacea, învață-ne Tu pacea, condu-ne Tu spre pace. Deschide ochii noștri și inimile noastre și dă-ne curajul de a spune: «să nu mai fie niciodată război!»; «cu războiul totul este distrus!». Revarsă în noi curajul de a face gesturi concrete pentru a construi pacea. Doamne, Dumnezeul lui Abraham și al profeților, Dumnezeu Iubire care ne-ai creat și ne chemi să trăim ca frați, dăruiește-ne forța pentru a fi în fiecare zi artizani ai păcii; dăruiește-ne capacitatea de a privi cu bunăvoință pe toți frații pe care-i întâlnim pe drumul nostru. Fă-ne disponibili să ascultăm strigătul cetățenilor noștri care ne cer să transformăm armele noastre în instrumente de pace, fricile noastre în încredere și tensiunile noastre în iertare. Ține aprinsă în noi flacăra speranței pentru a face cu perseverență răbdătoare alegeri de dialog și de reconciliere, pentru ca să învingă în sfârșit pacea. Și ca din inima fiecărui om să fie eliminate aceste cuvinte: diviziune, ură, război! Doamne, dezarmează limba și mâinile, reînnoiește inimile și mințile, pentru ca apelativul care ne face să ne întâlnim să fie mereu «frate», iar stilul vieții noastre să devină: shalom, pace, salam! Amin.”

(Papa Francisc, *Invocație pentru pace*, 8 iunie 2014)

Mesajul Sfântului Părinte Francisc pentru celebrarea celei de-a 52-a Zile Mondiale a Păcii (1 ianuarie 2019)

Politica bună este în slujba păcii

1. „Pace acestei case!”

Trimițându-i în misiune pe discipolii săi, Isus le spune: „În casa în care intrați spuneți mai întâi: «Pace acestei case!» Și dacă se află acolo cineva vrednic de pace, pacea voastră va rămâne peste el. Dacă nu, se va întoarce la voi” (Lc 10,5-6).

A oferi pacea este în inima misiunii discipolilor lui Cristos. Și această ofertă este adresată tuturor, bărbați și femei, care speră în pace în mijlocul dramelor și a violențelor din istoria umană^[1]. „Casa” despre care vorbește Isus este fiecare familie, fiecare comunitate, fiecare țară, fiecare continent, în singularitatea lor și în istoria lor; este înainte de toate fiecare persoană, fără deosebiri și fără discriminări. Este și „casa comună” a noastră: planeta în care Dumnezeu ne-a pus să locuim și de care suntem chemați să ne îngrijim cu atenție.

Așadar aceasta este și urarea mea la începutul noului an: „Pace acestei case!”.

2. *Provocarea politicii bune*

Pacea este asemănătoare cu speranța despre care vorbește poetul Charles Péguy^[2]; este ca o floare fragilă care încearcă să răsară în mijlocul pietrelor violenței. Știm asta: căutarea puterii cu orice preț duce la abuzuri și nedreptăți. Politica este un vehicul fundamental pentru a construi totalitatea cetățenilor și lucrările omului, însă atunci când nu este trăită ca slujire a colectivității umane de către cei care o exercită, poate să devină instrument de asuprire, de marginalizare și chiar de distrugere.

„Dacă cineva vrea să fie primul, să fie ultimul dintre toți și slujitorul tuturor” (Mc 9,35). Așa cum sublinia sfântul papă Paul al VI-lea: „A lua în serios politica în diferitele sale niveluri – local, regional, național și mondial – înseamnă a afirma obligația omului, a fiecărui om, de a recunoaște realitatea concretă și valoarea libertății de alegere care îi este oferită pentru a încerca să realizeze împreună binele orașului, a națiunii, a omenirii”^[3].

De fapt, funcția și responsabilitatea politică reprezintă o provocare permanentă pentru toți cei care primesc mandatul de a sluji propria țară, de a-i proteja pe cei care locuiesc acolo și de a lucra pentru a realiza condițiile unui viitor demn și drept. Dacă este realizată prin respectarea fundamentală a vieții, a libertății și a demnității persoanelor, politica poate să devină cu adevărat o formă eminentă de caritate.

3. Caritatea și virtuțile umane pentru o politică în slujba drepturilor umane și a păcii

Papa Benedict al XVI-lea amintea că „fiecare creștin este chemat la această caritate, în modul vocației sale și conform posibilităților sale de incidență în *pólis*. [...] Atunci când caritatea o însuflețește, angajarea pentru binele comun are o valență superioară angajării numai seculare și politice. [...] Acțiunea omului pe pământ, atunci când este inspirată și susținută de caritate, contribuie la edificarea acelei universale *cetăți a lui Dumnezeu* spre care înaintează istoria familiei umane”^[4]. Este un program în care se pot regăsi toți politicienii, de orice apartenență culturală sau religioasă care, împreună, doresc să lucreze pentru binele familiei umane, practicând acele virtuți umane care stau la baza unei acțiuni politice bune: dreptatea, echitatea, respectul reciproc, sinceritatea, onestitatea, fidelitatea.

În această privință merită să fie amintite „fericirile politicianului”, propuse de cardinalul vietnamez François-Xavier Nguyễn Văn Thuận, mort în 2002, care a fost un martor credincios al Evangheliei:

Fericit politicianul care are o înaltă cunoștință și o profundă conștiință a rolului său.

Fericit politicianul a cărui persoană oglindește credibilitatea.

Fericit politicianul care lucrează pentru binele comun și nu pentru propriul interes.

Fericit politicianul care se menține coerent cu fidelitate.

Fericit politicianul care realizează unitatea.

Fericit politicianul care este angajat în realizarea unei schimbări radicale.

Fericit politicianul care știe să asculte.

Fericit politicianul căruia nu-i este frică^[5].

Fiecare reînnoire a funcțiilor electivă, fiecare expirare electorală, fiecare etapă a vieții publice constituie o ocazie pentru a ne întoarce la izvorul și la referințele care inspiră dreptatea și dreptul. Suntem siguri de asta: politica bună este în slujba păcii; ea respectă și promovează drepturile umane fundamentale, care sunt la fel obligații reciproce, pentru ca între generațiile prezente și cele viitoare să se țese o legătură de încredere și de recunoștință.

4. Viciile politicii

Din păcate, alături de virtuți nu lipsesc în politică și viciile, datorate fie incapacității personale fie deformărilor din ambient și din instituții. Este clar pentru toți că viciile vieții politice elimină credibilitatea sistemelor în care ea se desfășoară, precum și a autorității, a deciziilor și a acțiunii persoanelor care se dedică ei. Aceste vicii, care slăbesc idealul unei democrații autentice, sunt rușinea vieții publice și pun în pericol pacea socială: corupția – în multiplele sale forme de apropiere necuvenită a bunurilor publice sau de instrumentalizare a persoanelor –, negarea dreptului, nerespectarea regulilor comunitare, îmbogățirea ilegală, justificare puterii prin forță sau cu pretextul arbitrat al aceluși „motiv de stat”, tendința de a se perpetua în putere, xenofobia și rasismul, refuzul de a avea grijă de Pământ, exploatarea nelimitată a resurselor naturale în vederea profitului imediat, disprețuirea celor care au fost constrânși la exil.

5. Politica bună promovează participarea tinerilor și încrederea în celălalt

Atunci când exercitarea puterii politice tinde numai la salvagardarea intereselor unor indivizi privilegiați, viitorul este compromis și tinerii pot să fie ispitiți de neîncredere, pentru că sunt condamnați să rămână la marginile societății, fără posibilitate de a participa la un proiect pentru viitor. În schimb, atunci când politica se traduce, în concret, în încurajarea tinerelor talente și a

vocațiilor care cer să se realizeze, pacea se răspândește în conștiințe și pe fețe. Devine o încredere dinamică, ce înseamnă „eu mă încred în tine și cred cu tine” în posibilitatea de a lucra împreună pentru binele comun. Așadar, politica este pentru pace dacă se exprimă în recunoașterea carismelor și a capacităților fiecărei persoane. „Ce este mai frumos decât o mână întinsă? Ea a fost voită de Dumnezeu pentru a dăruși și a primi. Dumnezeu n-a voit ca ea săucidă (cf. *Gen 4,1* și) sau să provoace suferință, ci să îngrijească și să ajute la trăire. Alături de inimă și de inteligență, mâna poate să devină, și ea, un instrument de dialog”^[6].

Fiecare poate aduce propria piatră la construirea casei comune. Viața politică autentică, ce se întemeiază pe drept și pe un dialog leal între subiecți, se reînnoiește cu convingerea că fiecare femeie, fiecare bărbat și fiecare generație cuprind în ei o promisiune care poate elibera noi energii relaționale, intelectuale, culturale și spirituale. O astfel de încredere nu este niciodată ușor de trăit pentru că relațiile umane sunt complexe. Îndeosebi, trăim în aceste timpuri într-un climat de neîncredere care se înrădăcinează în frica de celălalt sau de cel străin, în neliniștea de a pierde propriile avantaje și se manifestă din păcate și la nivel politic, prin atitudini de închidere sau naționalism care pun în discuție acea fraternitate de care are atâta nevoie lumea noastră globalizată. Astăzi mai mult ca oricând, societățile noastre au nevoie de „artizani ai păcii” care să poată fi mesageri și martori autentici ai lui Dumnezeu Tatăl care vrea binele și fericirea familiei umane.

6. *Nu războiului și strategiei fricii*

După o sută de ani de la sfârșitul primului război mondial, în timp ce îi amintim pe tinerii căzuți în timpul acelor bătălii și populațiile civile sfâșiate, astăzi mai mult decât ieri cunoaștem învățătura teribilă a războaielor fratricide, adică faptul că pacea nu se poate reduce niciodată numai la echilibrul forțelor și fricii. A-l ține pe celălalt sub amenințare înseamnă a-l reduce la starea de obiect și a-i nega demnitatea. Este motivul pentru care reafirmăm că *escalation* în termeni de intimidare, precum și proliferarea necontrolată a armelor sunt contrare moralei și căutării unei adevărate înțelegeri. Teroarea exercitată asupra persoanelor mai vulnerabile contribuie la exilarea unor întregi populații aflate în căutarea unui ținut de pace. Nu sunt sustenabile discursurile politice care tind să-i acuze pe migranți de toate relele și să-i priveze pe săraci de speranță. În schimb trebuie reafirmată că pacea se bazează pe respectarea fiecărei persoane, oricare ar fi istoria sa, pe respectarea dreptului și a binelui comun, a creației care ne-a fost încredințată și a bogăției morale transmise de generațiile trecute.

În afară de asta, gândul nostru se îndreaptă în mod deosebit spre copiii care trăiesc în actualele zone de conflict și spre toți cei care se angajează pentru ca viețile lor și drepturile lor să fie ocrotite. În lume, un copil din șase este lovit de violența războiului sau ostatic al grupurilor armate. Mărturia celor care se străduiesc pentru a apăra demnitatea și respectarea copiilor este deosebit de prețioasă pentru viitorul omenirii.

7. *Un mare proiect de pace*

Celebrăm în aceste zile a șazecea aniversare a Declarației Universale a Drepturilor Omului, adoptată după cel de-al doilea conflict mondial. În această privință să ne amintim de observația sfântului papă Ioan al XXIII-lea: „Când în ființele umane apare conștiința drepturilor lor, în acea conștiință nu poate să nu apară observarea respectivelor obligații: în subiecții care sunt titularii lor, a obligației de a afirma drepturile ca exigență și exprimare a demnității lor; și în toate celelalte ființe umane, a obligației de a recunoaște aceleași drepturi și de a le respecta”^[7].

De fapt, pacea este rod al unui mare proiect politic care se întemeiază pe responsabilitatea reciprocă și pe interdependența ființelor umane. Dar este și o provocare care cere să fie primită zi după zi. Pacea este o convertire a inimii și a sufletului și este ușor de recunoscut trei dimensiuni indisociabile ale acestei păci interioare și comunitare:

- pacea cu noi înșine, refuzând intransigența, furia și nerăbdarea și, așa cum sfătuia sfântul Francisc de Sales, exercitând „un pic de dulceață față de noi înșine”, pentru a oferi „un pic de dulceață celorlalți”;

- pacea cu celălalt: cel din familie, prietenul, străinul, săracul, cel suferind...; îndrăznind întâlnirea și ascultând mesajul pe care-l poartă cu sine;

- pacea cu creația, redescoperind măreția darului lui Dumnezeu și partea de responsabilitate care revinde fiecăruia dintre noi, ca locuitor al lumii, cetățean și actor al viitorului.

Politica păcii, care cunoaște bine fragilitățile umane și le ia asupra sa, poate să se inspire mereu din spiritul lui *Magnificat* pe care Maria, Mama lui Cristos Mântuitorul și Regina Păcii, îl cântă în numele tuturor oamenilor: „Îndurarea lui față de cei ce se tem de el este din generație în generație. Și-a arătat puterea brațului său: i-a risipit pe cei mândri cu planurile inimii lor; i-a răsturnat pe cei puternici de pe tronuri și i-a înălțat pe cei umili; [...] amintindu-și de îndurarea sa, după cum a promis părinților noștri, Abraham și urmașilor lui pentru totdeauna” (*Lc 1,50-55*).

Din Vatican, 8 decembrie 2018

Franciscus

Traducere de pr. Mihai Pătrașcu

Note:

[1] Cf. *Lc 2,14*: «Mărire în înaltul cerurilor lui Dumnezeu și pe pământ pace oamenilor pe care el îi iubește».

[2] Cf. *Le Porche du mystère de la deuxième vertu*, Paris 1986.

[3] Scrisoarea apostolică *Octogesima adveniens* (14 mai 1971), 46.

[4] Enciclica *Caritas in veritate* (29 iunie 2009), 7.

[5] Cf. Discurs la expoziția-întâlnire „Civitas” din Padova: „30giorni”, nr. 5 din 2002.

[6] Benedict al XVI-lea, *Discurs adresat autorităților din Benin*, Cotonou, 19 noiembrie 2011.

[7] Enciclica *Pacem in terris* (11 aprilie 1963), 24.